

REJESTR DOTYCZY:

BORNHOLTZ Tadeusz-Kazimierz

Nr rejestracyjny

84 / 66

K 2733

s/c i

z d.

* 23 marca 1901

kraj:

+ 13 maja 1966 w Chislehurst, Kent

kraj: U.K.

miejsc. cmentarz

pochowany:

nr grobu:

Nota zamieszczona:

w tomie I

czesci .pierwsza

I n d e k s

PEDAGODZY

Copyright: 1970

B.O. Jeżewski

Źródła i bibliografia c.d.

znak rozpoznawczy

U w a g i:

Nota:

Przypisy:

24⁴ - odzn. ordine dell_a Corona d'Italia /1946/

Źródła i bibliografia:

Dziennik Polski - nekrologi:

16.5.66 - wzmianka o śmierci

19.5.66 - żona i rodziny

20.5.66 - Koło Wychowanków Szkół Pol. w Anglii

Oblicze Tygodnia nr 374 11.6.66 wspomnienie

Dziennik Polski 10.5.67 - wspomnienie pt.

"Moj dyrektor" A. Melicher

znak rozpoznawczy

18/16,19 i 20.V.66/

63.

18/10.V.67/

11.6.66

Obóz Tyg. N 374

Str. 5

POŻEGNANIA**Śp dr Tadeusz
BORNHOLZ**

Zamiast przejść na zasłużoną emeryturę po 65 latach pracowitego życia, nagle — jeszcze w pełni sił — pożegnał się z życiem.

Był doktorem filozofii w zakresie historii, autorem podręcznika o międzywojennej Polsce współczesnej, wykładowcą swego przedmiotu w przedwojennych szkołach warszawskich, doradcą wydawniczym firmy Gebetner i Wolff, członkiem komisji ministerialnej dla oceny nowych podręczników, w czasie wojny m.in. kierownikiem nauczania kursów maturalnych dla żołnierzy polskich i szefem referatu oświaty i kultury, a po wojnie — aż do likwidacji angielskiego Komitetu Oświaty dla Polaków — dyrektorem polskiej męskiej szkoły ogólnokształcącej w Anglii.

Dla mnie ze wszystkich tych jego pól działania i większych czy też mniejszych osiągnięć na nich pozostanie niezapomnianym jako ten, który, będąc ostatnim już dyrektorem ostatniej — koedukacyjnej już — komitetowej szkoły średniej polskiej, powziął i usilnie propagował myśl nieusmiercania polskiego szkolnictwa średniego z chwilą likwidacji Komitetu Oświaty, ale stworzenia polskim wysiłkiem i sumptem stałej prywatnej polskiej szkoły średniej, takiej, jakie w owym czasie zakładali oo. Marianie w Fawley Court i ss. Nazaretanki w Pittsford.

Znikąd niestety nie znalazł najmniejszego naparcia, choć było jasne

że czas jest wyjątkowo dogodny, bo szkolne władze angielskiej niejedno by ze swych zbiorów, zgromadzonych na szkolnictwo polskie, tego typu szkole przekazały. Zamiast poparcia, lub choćby tylko zrozumienia, spotkał się z uśmiechami, a nawet zarzutami i gwałtownym poszukiwaniem podstaw do podejrzeń, że jakieś osobiste cele ma na względzie.

Odszedł więc od szkolnictwa polskiego do angielskiego jako pedagog zawodowy i nigdy już z tej drogi nie zawrócił, ani proponowanych mu polskich „godności“ nie przyjął. Róż tylko jeden widziałem go potem w radosnym podnieceniu, a to gdy zarysowywała się możliwość wydania podręcznika historii ojczyzny dla młodzieży naszej, oczywiście możliwość niestety tylko śniona, jak znaczna większość z tego, cośmy planowali.

Ale i to jest w moim przekonaniu drugi powód do jego pośmiertnej sławy i pamięci o nim — odszedł od szkolnictwa polskiego, które mu pola do działania nie dało, nie odszedł wcale od dawnej swej młodzieży. Jego głos jedynie doradczy, na zebraniach Koła b. wychowanków szkół polskich w W. Brytanii był głosem najbardziej cenionym, a kontakty osobiste z nim dawniejszych jego uczniów zawsze serdeczne i pełne zaufania.

Może kiedyś, gdy powstanie bezstronna historia emigracji naszej, zostanie w należytych naświetleniu przekazana potomności postać, której niestety w pełni nie wykorzystano.

Walerian Kwiatkowski

19/5/66

Ś. † P.

84

Dr TADEUSZ BORNHOLTZ

historyk, pedagog, żołnierz

zmarł nagle w Chislehurst, Kent, 13 maja 1966 przeżywszy
lat 65, o czym zawiadamiają w głębokim żalu pogrążeni

ŻONA I RODZINA W POLSCE PRZYJACIELE

Pogrzeb odbędzie się w sobotę 21 maja o godz. 10 z kościoła
N. M. Panny (St. Mary's) w Chislehurst. Dojazd z Londynu
przez South Circular na Mottingham i Chislehurst, albo ko-
leją z Charing Cross do stacji Mottingham, a stamtąd auto-
busem 161 lub 161A do Chislehurst War Memorial. 5580

20/5/66

Ś. † P.

Dr TADEUSZ BORNHOLTZ

dyrektor Szkół Polskich w Beccles, Bottisham, Did-
dington i Lilford, zmarł nagle 13 maja 1966 w
Chislehurst pod Londynem.

Dyrektorze, pozostaniesz zawsze w naszej
pamięci!

KOŁO WYCHOWANKÓW
SZKÓŁ POLSKICH W W. BRYTANII

5588

ZMARŁ **DR T. BORNHOLTZ**

13 maja zmarł nagle w Chislehurst koło Londynu dr Tadeusz Bornholtz.

Do ostatniego dnia życia był wykładowcą historii w angielskiej szkole średniej w Dartford pracując jednocześnie naukowo.

Dr T. Bornholtz był przed wojną w Polsce dyrektorem gimnazjum i wizytatorem ministerialnym szkół średnich. Po wyjściu z niewoli sowieckiej służył w 2 korpusie w linii, a następnie jako szef Wydziału Kultury i Prasy.

Po wojnie w Anglii był dyrektorem polskiego gimnazjum im. Kopernika (ostatnio w Ilford). Po jego likwidacji przeszedł do szkolnictwa angielskiego. Liczba jego wychowanków, dziś na wysokich stanowiskach naukowych i zawodowych jest imponująca. Przeżył lat 65.